

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **L. H.**
státní příslušnost: X.
t. č. pobytem: X.

zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou
advokátem se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 10. 2020, č. j. CPR-33047-2/ČJ-2020-930310-V241

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava **se přiznává** odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena do 30 dní od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce. Žalovaná mu jej uložila, protože zde pobýval bez cestovního dokladu či oprávnění k pobytu a na území ČR vstoupil ukryt v kamionu. Dobu zákazu vstupu žalovaná stanovila na tři roky.
2. Žalobce s rozhodnutím nesouhlasí ze dvou důvodů. Zaprvé žalovaná nedostatečně vyhodnotila jeho tvrzení, že mu v zemi původu hrozí vážná újma. Neobstarala si ani závazné stanovisko. Zadruhé žalovaná nepřekoumatelně zdůvodnila stanovení doby zákazu vstupu.

II. Rozhodnutí správních orgánů a související skutkové okolnosti

3. Policejní hlídka zadržela žalobce v pondělí 31. 8. 2020 v dopoledních hodinách na dálnici D1 ve směru na Olomouc. Žalobce neměl u sebe žádné doklady. Uvedl, že přicestoval pod návěsem kamionu. Na základě toho s ním Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje („krajské ředitelství“) zahájilo řízení o správním vyhoštění.
4. V rámci tohoto řízení žalobce vypověděl, že v lednu 2020 odletěl z Maroka do Turecka, kde se zdržel necelý týden. Tam ztratil svůj cestovní pas. Poté přešel pěšky do Řecka a Albánie. Po dvou měsících, které strávil v táboře, pokračoval do Kosova a Srbska. Dalších pět měsíců strávil v srbském uprchlickém táboře. Následně se dostal do Rumunska, kde mu pouze vzali otisky a pustili ho. Dále cestoval vlakem do Maďarska. Maďarsko-rakouskou hranici překročil pěšky. Na odstavném parkovišti si pak vytipoval kamion a pozdě v noci se bez vědomí řidiče ukryl u zadní nápravy. Při třetí zastávce tohoto kamionu z něj žalobce vystoupil. Nevěděl, kde je. Poté pokračoval pěšky po silnici a po krátké době jej kontrolovala policie, která jej zadržela. Z Maroka žalobce odjel za lepšími životními podmínkami. Cílem jeho cesty byla Francie, kde žije jeho matka. Chtěl tam cestovat legálně, ale nedostal vízum. O azyl cestou nikde nežádal a nechce tak učinit ani v ČR. Na dotaz krajského ředitelství: *„Brání vám nějaká překážka k návratu do Maroka? Správní orgán má na mysli, zdali vám v Maroku hrozí smrt z důvodu pronásledování, náboženství atd.“*, žalobce odpověděl: *„Ne, nic.“* Na doplňující dotaz: *„Hrozí vám v případě návratu domů mučení, trest smrti, nelidské nebo ponižující zacházení nebo trest anebo jiné vážné nebezpečí?“*, žalobce odpověděl: *„Ne, nic takového mi tam nehrozí.“*
5. Krajské ředitelství vydalo dne 31. 8. 2020 rozhodnutí č. j. KRPB-166469-13/ČJ-2020-060022-SZV („rozhodnutí krajského ředitelství“) o uložení správního vyhoštění žalobci z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 a 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Žalobce totiž pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu (bod 3), bez platného oprávnění k pobytu (bod 4) a hranice překročil v úkrytu (bod 6). Dobu zákazu vstupu krajské ředitelství stanovilo na tři roky a dobu k vycestování na 30 dnů.

6. Krajské ředitelství neshledalo, že by vyhoštění žalobce bylo nepřiměřené. Na území ČR nebo jiného členského státu EU nikdy v minulosti nepobýval. Nemá zde žádné rodinné vazby, kromě matky ve Francii, se kterou ale není v častém kontaktu. V Maroku má dostatečné zázemí.
7. Ve vztahu k důvodům znemožňujícím vycestování krajské ředitelství konstatovalo, že se na žalobce nevztahují. Maroko je na seznamu bezpečných zemí původu a žalobce neuvedl, že by mu tam mělo hrozit skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.
8. Stanovení doby zákazu vstupu na tři roky krajské ředitelství odůvodnilo tím, že se žalobce dopustil závažného jednání. Na území ČR pobýval bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu a na území navíc vstoupil v úkrytu. Jako polehčující okolnosti krajské ředitelství zohlednilo, že žalobce na území pobýval pouze krátkou dobu a jednalo se o jeho první porušení právních předpisů.
9. Proti rozhodnutí krajského ředitelství žalobce podal odvolání. V něm vyjmenoval několik zákonných ustanovení, která mělo krajské ředitelství porušit, včetně čl. 31 a 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, § 119a, § 120a a § 179 zákona o pobytu cizinců. Dále uvedl, že nesouhlasí s uložením správního vyhoštění, protože mu při návratu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy.
10. Žalovaná rozhodnutím ze dne 22. 10. 2020, č. j. CPR-33047-2/ČJ-2020-930310-V241 („rozhodnutí žalované“) změnila rozhodnutí krajského ředitelství v části týkající se lhůty k vycestování. Ve zbylé části ho potvrdila. Námitky žalobce žalovaná neshledala důvodnými. Tvrzení žalobce, že mu v Maroku hrozí vážná újma, označila za nevěrohodné. U výsledku žalobce nic takového netvrdil a v odvolání blíže své nové tvrzení o hrozící újmě nezodůvodnil. Maroko navíc opustil legálně. Poté cestoval přes několika evropských zemí, nikde však nežádal o mezinárodní ochranu. Dobu zákazu vstupu na tři roky shledala žalovaná přiměřenou. Za jednání, kterého se dopustil žalobce, lze uložit zákaz vstupu až na pět let.

III. Žaloba

11. Žalobce namítá, že žalovaná opomněla zjišťovat skutečnosti svědčící v jeho prospěch. Nedostatečně zkoumala zejména uskutečnitelnost vyhoštění žalobce. V podaném odvolání žalobce upozornil na překážky vyhoštění. Jasně uvedl, že mu v případě návratu do Maroka hrozí nebezpečí vážné újmy. S ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení měla žalovaná žalobce vyslechnout a poté zvážit, zda je třeba vyžádat si závazné stanovisko

Ministerstva vnitra („ministerstvo“) k možnosti vycestování. To žalovaná neudělala a své rozhodnutí díky tomu zatížila vadou.

12. Ohledně stanovení délky zákazu vstupu je rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné. Žalovaná dostatečně nezohlednila polehčující okolnosti, kterými je to, že žalobce s policií spolupracoval, uvedl svou skutečnou identitu a snažil se napravit své protiprávní jednání. Doba zákazu vstupu je nepřiměřená délce nelegálního pobytu žalobce. Žalovaná dostatečně nezohlednila zásadu přiměřenosti, neboť intenzita zásahu do práv žalobce nebyla přiměřená významu veřejného zájmu, k jehož ochraně má zásah sloužit.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

13. Žalovaná ve svém vyjádření pouze stručně odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí a rozhodnutí krajského ředitelství.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
15. Žaloba **není důvodná**.

a. Vyhodnocení důvodů znemožňujících vycestování

16. Policie si v souladu s § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců musí vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179). To neplatí, pokud cizinec pochází z bezpečné země původu (stanovené vyhláškou č. 328/2015 Sb.) a neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179. Skutečným nebezpečím se podle tohoto ustanovení rozumí navrácení v rozporu s článkem 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“). Podle čl. 3 Úmluvy nesmí být nikdo mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.
17. Policie si tedy nemusí v rámci rozhodování o správním vyhoštění vyžádat závazné stanovisko ministerstva k možnosti vycestování cizince, při současném splnění dvou podmínek: (1) cizinec pochází ze země, kterou ČR považuje za bezpečnou zemi původu, a (2) cizinec neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu.
18. Podle § 2 bodu 14 vyhlášky č. 328/2015 Sb., ČR považuje Maroko za bezpečnou zemi původu. První ze dvou podmínek byla v tomto případě splněna. To žalobce ostatně ani nezpochybnil. Sporným je naplnění druhé podmínky, tj. otázka, zda žalobce uvedl

skutečnosti svědčící o tom, že mu v Maroku hrozí špatné zacházení. Podle krajského soudu nikoliv.

19. Je nepochybné, že žádné takové skutečnosti žalobce netvrdil v řízení u krajského ředitelství. Na dotazy, zda mu špatné zacházení nebo jiné nebezpečí hrozí, výslovně odpověděl, že mu nic takového nehrozí. Jako důvod odchodu z vlasti žalobce označil snahu o zlepšení životních podmínek a návštěvu matky, která žije ve Francii. Z žádné části jeho výpovědi ani náznakem neplyne, že by v zemi původu čelil jakémukoliv nebezpečí, natož špatnému zacházení.
20. O hrozícím nebezpečí se žalobce poprvé zmiňuje až v podaném odvolání. V něm uvádí, že „[v] případě návratu do země původu se obávám, že by mi hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.“ Toto své obecné tvrzení však žalobce v odvolání dál nerozvádí. Ač avizoval, že odvolání po poradě s právníkem doplní, neučinil tak.
21. Obecně platí, že v případě řízení o správním vyhoštění, které se zahajuje z moci úřední, se neuplatní koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). Žalovaná tudíž má povinnost zohlednit i skutečnosti, které cizinec netvrdil v řízení u krajského ředitelství (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48). Pokud by tedy žalobce v rámci odvolacího řízení tvrdil, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy, měla by žalovaná povinnost se takovým tvrzením zabývat a při splnění podmínek předvídaných § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců si vyžádat závazné stanovisko ministerstva.
22. V případě žalobce však tato situace nenastala. Požadavek uvedení skutečností svědčících o možném vystavení nebezpečí špatného zacházení nelze vykládat tak, že postačuje obecné tvrzení o hrozícím nebezpečí vážné újmy. Jazykovým výkladem § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců sice lze dospět k tomu, že pro účely tohoto ustanovení skutečně stačí, aby cizinec tvrdil rozhodné skutečnosti. To znamená, že není nutné, aby je prokazoval (na rozdíl od řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy cizinec pocházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tato země bezpečná není). Aby však tvrzení cizince o hrozící újmě založilo povinnost policie vyžádat si závazné stanovisko ministerstva, musí toto tvrzení dosahovat určité kvality.
23. Vzhledem k tomu, že cílem tohoto ustanovení je ochrana cizince před vyhoštěním, které by odporovalo čl. 3 Úmluvy, lze požadovat, aby tvrzení o hrozící újmě dosáhlo obdobné úrovně věrohodnosti, jako je „hájitelnost“ uplatňovaná podle čl. 13 Úmluvy. Pouze v případě předložení hájitelného tvrzení cizince, že jeho vyhoštění by jej vystavilo zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy, totiž vzniká cizinci právo na účinný prostředek nápravy ve smyslu čl. 13 Úmluvy, který mimo jiné vyžaduje nezávislý a pečlivý přezkum takového tvrzení (viz rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, ze dne 21. 1. 2011, č. 30696/09, § 293; ve vztahu k vyhošťování do Maroka srov. rozsudek téhož soudu ve věci *A. C. a ostatní proti Španělsku* ze dne 22. 4. 2014, č. 6528/11 a další, § 82 a § 90-105). Za hájitelné se považuje takové tvrzení, které není zcela nedůvěryhodné a nepravděpodobné, je možné prostorově i časově, je dostatečně

konkrétní a v čase neměnné (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1376/18 ze dne 10. 12. 2019).

24. V tomto případě však žalobce žádné hájitelné tvrzení o tom, že by mu v Maroku hrozilo nebezpečí špatného zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy, nevznosl (pro srovnání viz výše citovaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *A. C. a ostatní proti Španělsku*, § 47-58 a § 97). Neuvedl totiž vůbec, v čem by takové nebezpečí mělo spočívat. Navíc v rámci řízení u krajského ředitelství výslovně popřel, že by mu mučení či jakékoliv jiné nebezpečí vůbec hrozilo. Nelze souhlasit s námitkou, že žalovaná měla v rámci odvolacího řízení žalobce vyslechnout. V řízení o správním vyhoštění sice platí povinnost správních orgánů i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch vyhošťovaného cizince (§ 50 odst. 3 správního řádu). Je však v zájmu tohoto cizince, aby v rámci řízení uvedl co nejkonkrétněji, čeho se v případě návratu do vlasti obává. I v případě, že si policie od ministerstva vyžádá závazné stanovisko, bude ministerstvo při jeho vypracování vycházet primárně z tvrzení cizince. Pokud jsou však tvrzení cizince neurčitá či nedůvěryhodná, lze jen stěží předpokládat, že ministerstvo shledá existenci důvodů znemožňujících vycestování, pokud dotyčný pochází z bezpečné země. Žalobce mohl v rámci podaného odvolání specifikovat svá tvrzení o hrozící újmě. To, že se rozhodl tak neučinit, nelze klást k tíži žalované. Ostatně ani v rámci podané žaloby žalobce neuvedl nic bližšího o údajné újmě, který by mu měla v případě návratu do Maroka hrozit.
25. Žalovaná ani krajské ředitelství za této situace neměli povinnost vyžádat si závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování žalobce do Maroka je možné. Tato žalobní námitka je proto nedůvodná.

b. Stanovení doby zákazu vstupu

26. Stanovení doby zákazu vstupu je podstatnou součástí výroku rozhodnutí o správním vyhoštění. Zákon o pobytu cizinců stanoví v § 119 odst. 1 písm. b), že pro zde uvedené případy lze dobu, po kterou nelze cizinci povolit vstup na území, stanovit až na 5 let. Toto ustanovení tak zakládá správním orgánům prostor pro správní uvážení ohledně stanovení doby zákazu vstupu v jednotlivých případech s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti. Výkon správního uvážení musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby soudy mohly přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 2 As 19/2004-92, nebo ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004-79). V opačném případě je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 As 105/2010-73, a ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Správní uvážení však podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu. Soud může zkoumat jen to, zda správní orgány neposoudily věc excesivně či svévolně, a zda své závěry dostatečně odůvodnily (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 289/2017-31).
27. Krajský soud posoudil rozhodnutí krajského ředitelství ve spojení s rozhodnutím žalované v této části jako přezkoumatelné. Krajské ředitelství ve svém rozhodnutí uvádí konkrétní skutečnosti, které přičetlo v neprospěch i ve prospěch žalobce. Žalovaná ve svém

rozhodnutí konstatuje pouze stručně, že doba zákazu vstupu byla stanovena v souladu se zákonem, v rámci maximálně možné doby. Stručnost odůvodnění této otázky jí však nelze vyčítat, protože sám žalobce v podaném odvolání délku zákazu vstupu nijak výslovně nerozporoval. Sice namítal nepřiměřenost rozhodnutí, nerozvedl však, v čem konkrétně měla tato nepřiměřenost spočívat.

28. V žalobě žalobce namítá, že doba zákazu vstupu nebyla stanovena přiměřeně délce jeho neoprávněného pobytu. Délka neoprávněného pobytu však není jediným kritériem, od něhož lze odvozovat délku zákazu vstupu. Žalobce se nedopustil jenom pobytu na území bez oprávnění k pobytu a bez cestovního dokladu. Na území také vstoupil v úkrytu. Naplnil tak skutkové podstaty třech ustanovení § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Pokud nikdy v minulosti v ČR či EU nežil, nemá zde kromě matky žádné bližší rodinné, sociální ekonomické či kulturní vazby, pak není doba zákazu vstupu na tři roky nepřiměřená. To, že žalobce spolupracoval s policií a uvedl pravou identitu, nelze považovat za polehčující okolnost, ale za skutečnost, která by měla být samozřejmostí. V opačném případě by se žalobce dopustil porušení dalšího ustanovení zákona o pobytu (§ 119 odst. 1 písm. b) bod 8], které sebou nese následek v podobě správního vyhoštění. Ani tuto žalobní námitku proto soud neshledal důvodnou.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Krajský soud z výše popsaných důvodů zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobní body nejsou důvodné a krajský soud nezjistil žádnou vadu, ke které by musel přihlídnout i bez námitek.
30. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.
31. Ustanovený zástupce vyčíslil svoji odměnu a žádá částku ve výši 6 800 Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Odměna za jeden úkon právní služby činí 3 100 Kč (§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč. Krajský soud se s takto uplatněným vyčíslením nákladů ztotožňuje. Plně odpovídá použitelným právním předpisům i skutkovým okolnostem věci. Proto je v souladu s tímto vyčíslením ustanovenému zástupci přiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 16. prosince 2020

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.